

Stortingets finanskomité
0026 Oslo
finans@stortinget.no

Vår dato 21.10.2011
Deres dato
Vår referanse 368337/em
Deres referanse

Prop. 1 LS (2011-2012) – Skatter, avgifter og toll 2012

NHO viser til vårt brev av 17. oktober då. til Stortingets finanskomité med våre kommentarer til Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2012. Vi mener budsjettets hovedsvakhet er at vekstfremmende tiltak ikke er tilstrekkelig prioritert. I det følgende vil vi utdype dette når det gjelder skatteopplegget.

Skattesystemet bør være innrettet slik at det stimulerer til investeringer i bedriftene. For å sikre fortsatte investeringer og verdiskaping lokalisert i Norge, må skattesystemet være internasjonalt konkurransedyktig.

NHO mener det bør kunne gjøres forbedringer i dagens skattesystem. Noen av endringene som er forslått i Regjeringens opplegg kan dessuten ikke karakteriseres som vekstfremmende skatteendringer, men trekker snarere i motsatt retning.

Våre hovedsynspunkter på skatte- og avgiftsområdet:

- Formuesskatt på arbeidende kapital bør fjernes. Det bør oppnevnes et bredt sammensatt offentlig utvalg for å utrede formuesskattens negative effekter i et helhetlig perspektiv. NHO mener det vil gi et enda bedre grunnlag for å vurdere behovet for et fritak for arbeidende kapital.
- Skatteloven bør gi adgang til direkte fradragføring av FoU-kostnader.
- Avskrivningssatsen for alle maskiner, også større produksjonsinnretninger, bør være minst 20 %. NHO er skuffet over den mellomløsning regjeringen foreslår som vil kunne skape ytterligere uklarheter.
- NHO er positiv til forslaget om et nytt utskrivingsalternativ for eiendomsskatt som gir kommunene adgang til å skjerme næringseiendom. Vi imøteser også høringsnotat om klarere avgrensning mot maskiner og tilbehør.
- Minimums- og maksimumsgrenser for eiendomsskatt på kraftanlegg bør opprettholdes, men NHO støtter ikke forslaget om å øke maksimumsgrensen.
- Lønnsfradraget for selvstendig næringsdrivende med ansatte bør opprettholdes.
- Det bør innføres en nøytral momsordning for statlig virksomhet, herunder helseforetakene.

Formuesskatt

Det er en bred forståelse av at formuesskatten har negative effekter på utviklingen av privat næringsliv og arbeidsplasser i private bedrifter. Finansdepartementet nevner dette selv i sin melding til Stortinget om evaluering av skattereformen 2006 (Meld St 11, 2010-2011), og nylig har LO bedt om en utredning av formuesskattens negative effekter. Likevel foreslås det ingen merkbar endring i formuesskatten for kommende år. Fribeløpet oppjusteres fra 700 000 til 750 000 kroner, men det er en endring som spises opp av økningen i skattemessige formuesverdier og det ble ikke foretatt noen nominell endring fra 2010 til 2011.

NHO har som del av en Allianse av 10 næringsorganisasjoner fremlagt et detaljert lovforslag om et fritak for formuesskatt for arbeidende kapital, det vil si den delen av formuesskatten som har størst negativ virkning for utviklingen i økonomien. Alliansen mente at evalueringen av skattereformen av 2006 ville være en naturlig anledning til å foreta en vurdering av formuesskattens negative effekter og av forslaget om fritak for arbeidende kapital.

Dessverre ble det som del av evalueringen ikke foretatt noen ekstern utredning vedrørende formuesskatten slik det ble gjort for eksempel vedrørende aksjonærmodellen og reformens omfordelende effekter. I Stortingemeldingen gjør heller ikke departementet selv noen reelle vurderinger av formuesskattens virkninger på utviklingen av norsk næringsliv, eller av forslaget om fritak for arbeidende kapital. Formuesskattens negative sider nevnes kort, men de fordelingspolitiske aspekter blir igjen avgjørende. Forslaget om fritak for arbeidende kapital avvises fordi det vil være administrativt vanskelig og åpne for tilpasninger. Departementet argumenterte da mot en modell for slikt fritak som var annerledes enn forslaget fra Alliansen.

NHO mener det bør nedsettes et offentlig utvalg for å se på det private eierskapets betydning for vekstkraften i norsk næringsliv, herunder effektene av formuesskatten. Utvalget bør være bredt sammensatt og ha et helhetlig perspektiv. NHO vil gjerne delta i et samarbeid med Regjeringen og LO om dette arbeidet.

Direkte fradragføring av FoU-kostnader

Mens mange europeiske land tillater direkte skattemessig fradragføring av FoU-kostnader, er det bare begrenset adgang til dette i Norge. Sammenlignet med våre naboland har Norge strengere regler som innebærer at FoU-kostnader må aktiveres og avskrives over tid dersom det er sannsynlig at FoU-aktiviteten leder til et driftsmiddel.

NHO mener at disse reglene må forbedres slik at det gis adgang til direkte fradragføring av FoU-kostnader. Dette er tidligere foreslått av representanter for Senterpartiet i dokument 8:90 (2004-255). I den etterfølgende Ot prp nr 1 (2005-2006), kapittel 18 Vurdering av skatteloven § 14-4 sjette ledd (nå § 6-25) gir Finansdepartementet en oversikt over reglene om skattemessig behandling av utgifter til FoU i Sverige, Danmark, Finland, Storbritannia, Frankrike og Tyskland. Vi anmoder Stortinget om å be departementet foreta en oppdatering av denne oversikten.

Nøytral momsordning for staten og helseforetakene

Dagens merverdiavgiftsregelverk gir statlige enheter og helseforetak et økonomisk motiv til å utføre avgiftspliktige tjenester med egne ansatte fremfor å kjøpe tjenester fra private leverandører. Årsaken er at offentlig sektor i hovedsak ikke har fradragsrett for inngående merverdiavgift, slik at merverdiavgiften på tjenestene utgjør en kostnad for dem. Et sykehus som kjøper renholds- og vaktjenester får altså økte kostnader med 25 % i forhold til å utføre de samme oppgavene med egne ansatte.

Det er et grunnleggende prinsipp at merverdiavgiftsregelverket ikke skal føre til konkurransevridning. NHO ber derfor om at det innføres en nettobudsjetteringsordning slik at statlige enheter og helseforetakene ikke belastes merverdiavgift i sine regnskaper.

På denne måten blir det ikke merverdiavgiftskostnaden som blir styrende for beslutningene, som i dag, men i stedet en reell vurdering av hva som gir den mest optimale løsning for den enkelte enhet.

Tiltaket har ingen negative provenyeffekter, men kan altså likevel føre til økt ressursutnyttelse blant annet i form av fokus på kjerneoppgaver samt bidra til nødvendig modernisering av offentlig sektor.

Kommentarer til forslagene og enkelte temaer omtalt i Prop. 1 LS

Kap. 4.2.1 Økt merverdiavgift på mat

NHO tar til etterretning forslaget om å øke merverdiavgiftssatsen på matvarer fra 14 til 15 % idet dette er kompensert ved å fjerne matproduksjonsavgiftene samt en økning av minstefradraget.

Kap. 4.2.2 Avvikling av veifritaket

I april i år sendte NHO en anmodning til Finansdepartementet om å oppheve fritaket for merverdiavgift for tjenester som gjelder offentlig vei og baneanlegg. Det er derfor gledelig når departementet nå uttaler seg positivt om dette.

Dagens regler er svært ressurskrevende å etterleve for de næringsdrivende og vi håper derfor at et forslag til endring fremsettes så snart som mulig.

Kap 4.2.4 Utredning av aktivitetsskatt for finansiell sektor

Regjeringen varsler at den vil utrede nærmere innføring av en aktivitetsskatt for finansiell sektor, og drøfter to metoder, den såkalte addisjonsmetoden og subtraksjonsmetoden. Det

hevdes at sistnevnte systemmessig er mest lik den ordinære merverdiavgiften og mest nøytral, men mer komplisert. Addisjonsmetoden vil imidlertid øke kapitalkostnadene for næringslivet fordi bedrifter ikke kan trekke fra aktivitetsskatten analogt med inngående merverdiavgift. Kostnadene ved mer skatt på finansiell sektor vil dessuten, i hvert fall delvis, overveltes på kundene. Av denne grunn vil kapitalkostnadene øke ytterligere. Det er derfor viktig at man tenker seg godt om før man innfører en slik skatt.

Bankene tilpasser seg etter hvert strengere krav til soliditet og likviditet. Dette bidrar til høyere kapitalkostnader for næringslivet. Det er derfor uheldig å skulle innføre nye skatter for finanssektoren når store deler av verdensøkonomien er betydelig svekket. For bedrifter som sliter, er det viktig med tilgang til kapital uten for store kostnader. Økte investeringer er noe av det viktigste for å skape økonomisk vekst.

NHO har forståelse for at finansnæringen i prinsippet bør skatlegges på linje med andre næringer, også når det gjelder merverdiavgift. Men Norge og norsk næringsliv er tjent med at vi har en konkurransedyktig finanssektor. Det er derfor viktig at norske banker ikke pålegges byrder som finanssektoren i de fleste konkurrentland ikke har. Finansiell aktivitetsskatt er uansett ikke en sak det haster å få gjennomført. NHO synes det er viktig at man følger den internasjonale utvikling nøye.

Kap 11 Fjerne lønnsfradraget for enkeltpersonforetak med ansatte

Regjeringen foreslår å fjerne lønnsfradraget i foretaksmodellen. Det argumenteres med at det vil skape likebehandling i forhold til aksjeselskaper med ansatte, altså at enkeltpersonforetak blir skattemessig gunstigere behandlet i dag enn aksjeselskaper. Men beskatningen av enkeltpersonforetak og aksjeselskap er uansett forskjellig, slik at det etter NHOs oppfatning ikke er grunnlag for å si at det eneste teoretisk riktige er at lønnsfradraget fjernes.

I Regjeringens egen fremstilling i Meld. St. 11 (2010-11) påvises det dessuten ikke at enkeltpersonforetak generelt blir skattlagt mildere enn aksjeselskaper. Snarere er det motsatt. Heller ikke i forhold til lønnstakere er det vist at lønnsfradraget urimelig favoriserer enkeltpersonforetak. I stortingsmeldingen ble det i tabellform redegjort for hvilke sosiale goder hhv lønnstakere og enkeltpersonforetak/frilansere har. På bakgrunn av den langt større risiko personer med enkeltpersonforetak løper i forhold til ansatte og med de langt svakere sosiale goder de har, burde heller enkeltpersonforetak fått skattelettelse. Det virker som om regjeringen ikke ønsker å legge til rette for at folk skal kunne skape sin egen arbeidsplass og eventuelt sysselsette andre i egen virksomhet, være kreative og påta seg uunngåelig risiko. For mange er det i en oppstartsfase naturlig å benytte enkeltpersonforetaksformen, for mange også mer vedvarende, etter det NHO erfarer.

Mot denne bakgrunn bør derfor lønnsfradraget i enkeltpersonforetaksmodellen ikke fjernes. NHO mener beskatningen for enkeltpersonforetak (med unntak av enkeltpersonforetak i jordbruk og fiske, som har særskilte, gunstige skatteregler) snarere bør gjøres lempeligere. Dette kan gjøres på mange måter, for eksempel ved høyere skjermingsrente, høyere lønnsfradrag, lavere trygdeavgift, mulighet til å benytte et minstefradrag.

Kap 14 Endringer i treprosentregelen i fritaksmetoden

Det er positivt at de tidligere innstramminger i fritaksmetoden nå reverseres ved at treprosentregelen oppheves helt innen konsern innenfor EØS, og ellers bare blir videreført for utbytte. NHO mener departementet burde vurdert å fjerne den også innenfor konsernselskaper utenfor EØS, men som ikke ligger i lavskatteland. Vi ber Stortinget anmode departementet om å vurdere dette.

Kap 15 Avskjæring av fradragsrett ved tap på fordring mellom nærstående selskaper

NHO mener det er en uheldig lovgivningsteknikk å utarbeide det nærmere innholdet av en bestemmelse *etter* at den er trådt i kraft. Det er det som foreslås når regelen om avskjæring av tap på fordring mellom nærstående selskaper skal tre i kraft fra og med 6. oktober 2011, mens forslag til forskrifter om vilkår og nærmere avgrensning vil bli sendt på høring på et senere tidspunkt. Vi advarte mot dette i våre kommentarer til Stortingsmeldingen om skattereformen, jf brev av 5. mai 2011 til Stortingets finanskomité.

Vi mener det er gode grunner til å beholde dagens regel vedrørende fordringer. Lånepital er en mer fleksibel måte å finansiere investeringer på enn egenkapital. Det er bare for fordringer "i næring" fradragsrett for tap innrømmes etter gjeldende regler. Det vil si hvor lånet/investeringen har en særlig og nær tilknytning til eksisterende virksomhet, for å styrke eller utvide denne. Dette har således en viss likhet med kundefordringer, der tap fortsatt skal være fradragsberettiget. Tap ved andre fordringer ("fordringer utenfor næring") vil uansett ikke være fradragsberettiget selv etter dagens regler.

Den foreslåtte endringen begrunnes med asymmetri. Denne vurderingen kan vi ikke være helt enige i. Fritaksmetoden innebærer at avkastning på aksjer kan tas ut skattefritt mens et tap ikke kan fradragsføres. Avkastningen på fordringer, renter, er derimot skattepliktig inntekt. Dermed er det naturlig at tap på fordring "i næring" er fradragsberettiget. Dersom man skulle hevde at det er en asymmetri er det imidlertid en asymmetri som har vært der siden innføringen av fritaksmetoden i 2004. Det kan i tillegg nevnes at allerede ved skattereformen i 1992 ble begrensningen av tap på aksjer mht næringstilknytning avvirket mens man beholdt regelen om at tap på fordring kun var fradragsberettiget hvis fordringen var "i næring".

Siden renter på fordringen vil være skattepliktige, i motsetning til skattefritt utbytte, er det altså en symmetri i beskatningen av fordringer på dette punktet. Dette forhold er ikke nevnt i departementets begrunnelse for forslaget om å avskjære retten til tap på fordring. Vi savner i det hele tatt en nærmere vurdering av konsekvensene av innstrammingen, en vurdering som burde vært foretatt før ikrafttredelsestidspunktet.

Kap 17 Endring i avskrivningsreglene

Avskrivningsreglene har betydning for bedriftenes investeringsvalg. Det gjelder både *om* det skal investeres og *hvor* det skal investeres. Norge har lavere avskrivningssats på maskingruppen enn våre naboland. I tillegg har vi en strengere avgrensning av hvilke driftsmidler som skal allokere til maskingruppen, og en uklar situasjon knyttet til denne avgrensningen.

I Revidert nasjonalbudsjett for 2011 erkjente Finansdepartementet at det er problemer knyttet til forståelsen av reglene for avskrivning av produksjonsutstyr. Det ble varslet at departementet ville vurdere to alternative løsninger for en forbedring av reglene, enten en egen saldogruppe for de aktuelle driftsmidlene eller en egen høyere sats innenfor den samme gruppen. Valget falt på sistnevnte alternativ, og departementet foreslår nå en avskrivningssats på 10 % for driftsmidler innen bygg og anleggsgruppen som har en brukstid som ikke overstiger 20 år.

NHO er skuffet over at departementet velger å foreslå å lovfeste den skjerpede ligningspraksis i stedet for å klargjøre at produksjonsinnetninger skal avskrives med 20 %. Både NHO, Norsk Industri og fire av de største industriselskapene i Norge, - Statoil, Orkla, Norsk Hydro og Norske Skog – ba om opprettholdelse av en regel om 20 % avskrivninger.

Departementets forslag om å lovfeste avgrensningen av saldogruppene ved en presisering av skatteloven, vil etter NHOs oppfatning kunne skape nye uklarheter. Det gjelder på flere punkter.

I lovforslaget og proposisjonen adresserer departementet den usikre rettstilstanden som foreligger knyttet til allokering av "store og tunge driftsmidler i industrianlegg". Usikkerheten knyttet til hvilken saldogruppe slike driftsmidler skal henføres til, har gitt opphav til en rekke tvister mellom industriselskaper og skattemyndighetene de senere årene. Som fremhevet av departementet i pkt 17.2.3 i proposisjonen er disse tvistene ikke begrenset til de to rettsavgjørelsene som gjelder henholdsvis Hydros aluminiumsverk på Sunndalsøra og Alcoas aluminiumsverk i Mosjøen og på Lista, men omfatter også en rekke ulike produksjons- og industrivirksomheter innen opp- og nedstrøms petroleumsvirksomhet, gassutvinning, gassdistribusjon, bioraffineri, petrokjemi, treforedling, aluminium, silisium med flere.

Departementet søker å avklare den usikre rettstilstanden ved å presisere at "tekniske hjelpe- og tilleggsinstallasjoner i industrianlegg" skal henføres til anleggsgruppen. Slik vi forstår departementet innebærer dette at driftsmidler som ikke har en hjelpe- eller tilleggsfunksjon, men som inngår i primærproduksjonen, skal henføres til maskingruppen selv om de "er store og tunge driftsmidler i industrianlegg".

Siden fortolkningen av saldoreglene har skapt så mange tvister om store beløp de senere årene, ber vi Finanskomiteen i sine merknader presisere denne forståelsen, og at lovendringene ikke er ment som en skjerpelse på dette punkt. NHO er bekymret for at endringene uten en slik presisering kan føre til en skjerpet ligningspraksis også for andre typer virksomhet i fremtiden. De endringer som foreslås nå, er knyttet til "visse produksjonsinnetninger i industrianlegg", men loven og dens ordlyd gjelder generelt.

Også lovforslagets eksemplifisering av såkalte "hjelp- og tilleggsinstallasjoner" er egnet til å skape klarheter. Blant annet er "renseanlegg" angitt som et eksempel som omfattes av begrepet "tekniske hjelpe- og tilleggsinstallasjoner". Her kan det imidlertid synes som om departementet i for stor grad har basert seg på de to ovennevnte rettsavgjørelsene som gjaldt aluminiumsverk. I andre industrier vil ikke nødvendigvis renseutstyr kunne karakteriseres som hjelpe- eller tilleggsinstallasjoner da dette utstyret kan stå for virksomhetens primærproduksjon. Dette vil for eksempel være tilfellet ved raffinerier i petroleumsindustrien der videreforedlingen av petroleum blant annet består av ulike renseprosesser.

Både kjølesystemer og trykkluftanlegg – de andre to eksemplene inntatt i lovforslaget - vil også kunne inngå i primærproduksjon i små og store produksjonsbedrifter i ulike slags næringer.

Fastsettelse av brukstid blir avgjørende for 4 eller 10 % sats for driftsmidler i saldogruppe h. Brukstid kan være vanskelig å fastslå, og nye avgrensings spørsmål og tvister vil kunne oppstå. Det er heller ikke fremlagt noen nærmere dokumentasjon eller redegjørelse for at "støtte- og hjelpeutstyr" gjennomgående har lengre levetid og derfor bør avskrives over lengre tid enn annet produksjonsutstyr.

Endringsforslaget fremstilles som en lettelse, men er i realiteten en skjerpelse ved at man lovfester en innstramming som har skjedd gjennom ligningspraksis, og hvor den siste sentrale rettsavgjørelsen ennå ikke er rettskraftig.

Kap 19 Eiendomsskatt for kraftanlegg mv.

Regjeringen foreslår å øke den såkalte maksimumsgrensen for fastsettelse av grunnlaget for eiendomsskatt for kraftanlegg mv i 2012, og øke den ytterligere i 2013. NHO støtter opprettholdelsen av minimums- og maksimumsgrenser for å skape en viss forutsigbarhet og forhindre urimelige utslag, men ser ingen grunn til å øke maksimumsgrensen nå.

Vertskommuner har fått en sterk vekst de senere år når man ser samlet kompensasjon under ett. Inntektsfordelingsmessig virker dette som omvendt fordelingspolitikk idet en meget stor del av provenyøkningen vil gå til de få kommunene som i utgangspunktet er aller rikest, på bekostning av staten og eierkommuner.

Skatteskerpelsen for kraftselskapene vil innebære reduserte investeringsinsentiver i produksjon av fornybar energi, og prosjekter som er samfunnsøkonomisk lønnsomme blir ikke gjennomført. Dette burde i seg selv tilsi at endringene ikke gjennomføres.

Samtidig økes kapitaliseringsrenten til 4,5 % med begrunnelsen at den er for lav. NHO ser på dette som et skritt i riktig retning, men mener at det bør fastsettes en riktige risikopremie og at beregningsprinsippet holdes fast i stedet for at kapitaliseringsrenten skal bli gjenstand for årlige budsjettvedtak.

Kap 20 Nytt utskrivingsalternativ i eiendomsskatten

Eiendomsskatt er en skatt som i utgangspunktet bør anvendes med varsomhet og settes så lavt som mulig. NHO var uenig i den lovendring som ble gjort i fjor, og som ga kommunene mulighet til å kunne legge hele eiendomsskattebyrden på næringsseiendommer. Vi er positive til forslaget om et nytt utskrivingsalternativ som gir kommunene mulighet for å skjerme næringsseiendom.

Dagens regler innebærer at kommunene kan velge å utskrive eiendomsskatt bare på næringsseiendommer, uten å måtte utskrive på bolig- og fritidseiendommer. Nå gis det mulighet til å utskrive eiendomsskatt bare for bolig- og fritidseiendommer som ett av flere alternativer. Det gir kommunene større fleksibilitet, med ansvar og frihet til å innføre eiendomsskatt samtidig som det tas hensyn til det lokale næringslivets rammevilkår.

Kap 24 Gjeninnføring av merverdiavgiftsfritak for garantireparasjoner utført for utenlandsk oppdragsgiver

NHO er positiv til forslaget om å gjeninnføre fritaket for merverdiavgift på garantireparasjoner. Det har vist seg at fjerningen av fritaket i forbindelse med revisjonen av merverdiavgiftsloven medførte betydelig ulempe for de næringsdrivende. Forslaget innebærer også en forenkling, ved at den utenlandske næringsdrivende ikke lenger må søke om refusjon for den norske merverdiavgiften.

NHO har forståelse for at ikrafttredelsestidspunktet settes til 1. januar 2012, men er da av den oppfatning at det er viktig at departementet gir en forlenget foreldelsesfrist til å søke om refusjon for garantireparasjoner påløpt i 2010.

Kap 27.1 Bruk av formuesverdier ved utskrivning av eiendomsskatt

Eigedomsskattelova legger opprinnelig opp til at verdsettelsen skal være i samsvar med verdsettelsen ved formuesskatteligningen. Bestemmelsen er ikke satt i kraft fordi man ikke har hatt et tilstrekkelig godt grunnlag for ligningsverdiene. Med de nye systemene for verdsetting både av boliger og næringsseiendom med virkning for formuesskatten, er det fra flere hold reist spørsmål om tiden nå er inne for en ikrafttredelse av bestemmelsen om at disse verdsettelsene også skal legges til grunn for eiendomsskatten.

Departementet mener det er nødvendig å vurdere dette nærmere, og varsler fremleggelse av et høringsnotat rundt årsskiftet 2011 – 2012, slik at saken kan presenteres for Stortinget i løpet av 2012.

Det krever store administrative kostnader å taksere lokalt for eiendomsskatteformål. Ett felles verdsettelsesgrunnlag vil innebære forenklinger. NHO støtter en utredning om dette, men mener samtidig at eiendomsskatt må benyttes med varsomhet. Den må være på et lavt nivå og beregnes etter et forutsigbart regelverk.

Den lokale takseringen er på ingen måte forutsigbar. Vi har sett store variasjoner og verdsettelse opp imot og til og med over omsetningsverdi. Det er viktig at departementet i høringsnotatet også ser nærmere på verdsettelsesprinsipper. Det bør i det minste være de samme tak for eiendomsskatteverdier som for formuesskatteverdier. Dersom man opprettholder muligheten for eiendomsskatt utover det som naturlig forstås som fast eiendom (visse typer verk og bruk, unntaksvis maskiner og tilbehør, jf 27.2 nedenfor), bør slikt tak også gjelde for disse.

Kap 27.2 Eiendomsskatt på maskiner og annet tilbehør til verk og bruk

Departementet viser til den kritikk særlig NHO har kommet med, og erkjenner at reglene om hvilke maskiner/tilbehør som unntaksvis skal være med i eiendomsskattegrunnlaget, er for uklare og skaper for stor uforutsigbarhet for skattyterne.

NHO synes det er positivt at departementet nå endelig vil se nærmere på dette, i sammenheng med utredningen om bruk av formuesverdier som grunnlag for utskrivning av eiendomsskatt, jf kapittel 27.1. i proposisjonen. Her bør det være et potensiale for forenklinger og besparelser både for kommunene og skattyterne. Vi forutsetter at verdsettelsesprinsippene for verk og bruk også vil bli vurdert. Etter NHOs oppfatning er det ikke akseptabelt med eiendomsskattegrunnlag som overstiger omsetningsverdi, slik vi har sett eksempler på de seneste årene.

Departementet vil ikke fjerne muligheten til å inkludere maskiner helt. NHO mener primært at eiendomsskatten bare burde gjelde det man etter en alminnelig språkbruk forstår med fast eiendom. Subsidiært er vi positive til en nærmere klargjøring av avgrensningen når det gjelder hvilke maskiner og tilbehør som skal inngå eller ikke inngå i grunnlaget.

Kap 27.4. Tiltak for å styrke skattyters rettigheter

NHO er enig med departementet i at det er behov for regelmessig å se på regelverket og praktiseringen av dette, slik at kvaliteten på saksbehandlingen og rettssikkerheten er best mulig.

Vi støtter departementets vurdering av at det er behov for å gjennomgå forvaltningsreglene på skatteetatens område med sikte på å harmonisere disse. Forslaget om at forvaltningsreglene for skatt, arbeidsgiveravgift og merverdiavgift samles i en egen skatteforvaltningslov høres fornuftig ut. NHO er særlig fornøyd med departementets presisering av at: "En slik bred gjennomgang også [er] viktig ut fra forenklingshensyn for næringslivet."

Departementet gir uttrykk for at en slik gjennomgang er omfattende og at det først vil kunne gjøres på noe lengre sikt. NHO har forståelse for dette, men er samtidig av den oppfatning at dette er et viktig område for skattyterne som bør prioriteres.

NHO støtter forslaget om en gjennomgang av klagereglene og at det skal etterstrebes en størst mulig samordning på skatte- og avgiftsområdet. Mange saker har implikasjoner både for skatt og merverdiavgift, og det er da hensiktsmessig at reglene om klagebehandlingen er så like som mulig.

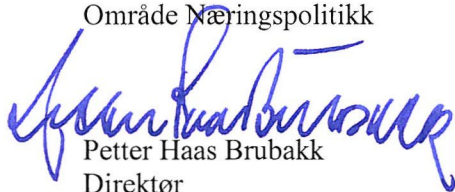
Det er positivt at departementet på kortere sikt vil vurdere å gjeninnføre adgang til å ilegge tilleggsskatt med den lavere satsen 15 %. Denne satsen ble særlig benyttet i de tilfellene ligningsmyndighetene satt med opplysninger om inntekten slik at ligningen ble riktig, selv om skattyter ikke ga opplysninger om dette i selvangivelsen.

Dersom inntekten det ikke er gitt opplysninger om er høy, vil imidlertid også en sats på 15 % innebære at tilleggsskatten blir betydelig. I enkelte tilfeller kan sanksjonen bli uforholdsmessig streng. Departementet viser riktignok til at reglene om unnskyldelige forhold i større grad skal anvendes i dag. Dette vil imidlertid ikke løse alle tilfeller av uforholdsmessighet.

NHO mener derfor at det bør gis adgang til å ilegge tilleggsskatt med et bestemt beløp i stedet for i prosent av inntekten i tilfeller hvor endringen av ligningen gjelder store beløp, men hvor overtredelsen er relativt unnskyldelig. En slik adgang foreligger ved ileggelse av tilleggsavgift etter merverdiavgiftsloven, jf Merverdiavgiftshåndboken s 867.

Vi støtter forslaget om å oppheve bestemmelsen om at skattyter i visse situasjoner kan miste klageretten.

Vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Område Næringspolitikk

Petter Haas Brubakk
Direktør

